

מסורת הש"ס

(א) גרסאות סה. וס"ג וס"ד
דברים עכ"ל, (ב) [מקום]
פ"א, (ג) [בני קנא], (ד) [בני]
תוס' ב"ב: ד"ה מלך, (ה)
קדושין ד"מ: [בני קנא],
(ו) מ"ס ד"ה רבא וס"ג, (ז)
(ח) ג"ל המכור וס"ג ומוכר
וכ"ל שאלות ופוסקים ד"ה
(ט) וס"ג מ"ס מלך וס"ג,
ד"ה חמור רבא וס"ג, (י)
עלמא שכתב זה לנאליה חור
מוה ע"ש פירושו בסוגיא
דכאסא וס"ג מ"ס עירובין סה:
ד"ה חלילין.

תורה אור השלם

1. וישרף את בית ה' ואת
בית המזבח ואת כל בתי
ירושלם ואת כל בית
גדול שרף באש:
מלכים ב' כה ט
2. ה' חפץ למחור צדקו
יגדיל תורה ויראיה:
ישעיהו מב כא
3. והנפץ מדבר אל
גחזי נער איש האלילים
לאמר ספרה נא לי את
כל הגדולות אשר עשה
אלוהים בך ח ד
4. כי כה אמר ה' בורא
השמים הוא האלהים
יצר הארץ ועשה הוא
בונה לא תהו בראה
לשבת יצרה אני ה' ויאח
עוד:
ישעיהו מה יאח

גליון הש"ס

נב' אלא ללמוד תורה.
ע"י ד"ק ח ע"י ד"ה
למוד שנים ע"י ד"ק י
ע"י ד"ה ללמוד תורה:
שם אשה נבי. ע"י ד"ק
י ע"י ד"ה שנה.
ותבניתה ד' ע"י ד"ה
לא תהו וצנעין ד' מה
ע"י ד"ה לא תהו:

מוסף רש"י

אלא מהא ליכא
למישמע מינה. דלא
ממני ללא כולל דוקא, דאם
חלל מנייהו דוקא, או
רישא לו ספאל ונאליה חור
אטו האטו ולא ידעין כי
מנייהו דוקא דנעמר מינה
(שבת עכ"א).

רבינו חננאל

כתיב ואת [כל] בית גדול
שרף באש, ו' יהושע בן לוי
אמר בית המדרש הוא,
מקום שמגדלין בו תורה,
דכתיב יגדיל תורה
ויאמר ו' יוחנן אמר בית
הכנסת, מקום שמגדלין בו
תורה. פ"א אלא
(מקום) אם מכור תורה לא
יקחו ספרים. איבעיא [להן]
מהו למכור ספר תורה וישן
ליקח בדמיו חדש.
ורייקון מפתחין דקתי
אם מכור תורה לא יקחו
ספרים, דא תורה (ל) וריבך
שרי, וימכורין ל' כתיבא מא.
והאמרין למיפשטה מיהא דתניא גוללין ספר תורה במטפחות חומשין וחומשין במטפחות נביאים
וכותבים כר, ואסיקנא ליכא למשמע מינה. ת"ש מניחין תורה על גבי תורה ותורה על גבי חומשין כר, ורדיון שני הנחה דלא

(א) כ"ל בתורה שיד ממני דיעבד וכו'.

בני העיר פרק רביעי מגילה

כו.

בוותיה דרב פפי מסתברא. מהכא משמע דהלכה כר' יהושע
בן לוי לגבי דר' יוחנן מדמייית ראה דהלכה כר' פפי
משום דרבי יהושע בן לוי קאי כוומיה אע"ג דרבי יוחנן פליג עליה (י):
אבל התנו ו' טובי העיר במעמד בו'. קשה דמיון שהתנו ו'

טובי העיר במעמד אנשי העיר למה
לי להותירו ואמאי נקטיה וסא אפי'
ככל הדמים יכולין הן לעשות מה
שירצו כדלמך לעיל אפילו למימתי
ציה שיכרל ופרס"י לקנות מן הדמים
שכר לשמות ויש לומר דנקט והותירו
לאשמועין דלף בצומת צעי מנאי
דסלקא דעתך דלא קנו מן הדמים
דזר קדושה והותירו דמוטר לעשות
מן המותר כל מה שירצו אפילו כלל
מנאי קמ"ל דלא:

רבי

למען צדקו יגדיל תורה ויאדיר ומ"ד תפלה דכתיב ספרה נא הגדולות אשר
עשה אלישע ואלישע דעבד ברחמי הוא דעבד תסתיים דר' יהושע בן לוי
הוא דאמר מקום שמגדלין בו תורה דאמר ר' יהושע בן לוי בית הכנסת
מותר לעשותו בית המדרש ש"מ: אבל מכור תורה לא יקחו ספרים וכו':
איבעיא להו מהו למכור ס"ת ישן ליקח בו חדש כיון דלא מעלי ליה אסור
או דלמא כיון דליכא לעלווי עילוויא אחרינא שפיר דמי תא שמע אבל מכור
תורה לא יקחו ספרים ספרים הוא דלא הא תורה בתורה שפיר דמי מתני'
דיעבד כי קא מיבעיא לן לכתחילה ת"ש גוללין ס"ת במטפחות חומשין
וחומשין במטפחות נביאים וכתובים אבל לא נביאים וכתובים במטפחות
חומשין ולא חומשין במטפחות ס"ת קתני מיהת גוללים ס"ת במטפחות
חומשין מטפחות חומשין אין מטפחות ס"ת לא אימא סיפא ולא חומשין
במטפחות ס"ת הא תורה בתורה ש"ד אלא מהא ליכא למישמע מינה
תא שמע ס"ת מניחין ס"ת על גבי תורה ותורה ע"ג חומשין וחומשין ע"ג נביאים
וכותבים אבל לא נביאים וכתובים ע"ג חומשין ולא חומשין על גבי תורה
הנחה קאמרת שאני הנחה דלא אפשר דאי לא תימא הכי מיכרך היכי
כרכינן והא קא יתיב דפא אחבריה אלא כיון דלא אפשר שרי הכא נמי
כיון דלא אפשר שרי ת"ש דאמר רבה בר בר חנה א"ר יוחנן משום רשב"ג
לא ימכור אדם ס"ת ישן ליקח בו חדש התם משום פשיעויות כי קאמרין
כגון דכתיב ומנח לאיפוקי מאי ת"ש דא"ר יוחנן משום ר"מ א"ר מוכרין
ס"ת אלא ללמוד תורה ולישא אשה ש"מ תורה בתורה שפיר דמי דלמא
שאני למוד שהלמוד מביא לידו מעשה אשה נמי א"ת תהו בראה לשבת
יצרה אבל תורה בתורה לא ת"ר אלא ימכור אדם ס"ת אע"פ שאני צריך
לו יתר על כל ארשב"ג ו"אפי' אין לו מה יאכל וימכר ס"ת או בתו אינו
רואה סימן ברכה לעולם: וכן במותיריה: אמר רבא ה"ל"ש שמכרו והותירו
אבל גבו והותירו מותר איתיביה אבוי בד"א שלא התנו אבל התנו
אפילו לדוכסוסאי מותר ה"ד אילימא שמכרו והותירו כי התנו מאי הוי
אלא שגבו והותירו טעמא דהתנו הא לא התנו לא לעולם שמכרו והותירו
וה"ק יבד"א שלא התנו שבעה טובי העיר במעמד אנשי העיר אבל
התנו שבעה טובי העיר במעמד אנשי העיר אפילו לדוכסוסאי נמי מותר

א"ל אבוי להווא מרבנן דהוה מסדר מתניתא קמיה דרב ששת מי שמיע לך מרב ששת מאי דוכסוסאי
אמר ליה הכי אמר רב ששת פרשא דמתא אמר אבוי הלכך האי צורבא מרבנן דשמע ליה
מילתא ולא ידע פירושא לישילה קמיה דשכיח רבנן דלא אפשר דלא שמיע ליה מן גברא
רבה אמר רבי יוחנן משום ר"מ יבני העיר שהלכו לעיר אחרת ופסקו עליהן צדקה נותנין וכשהן באין
מביאין אותה עמהן ומפרנסין בה עניי עירן תניא נמי הכי בני העיר שהלכו לעיר אחרת ופסקו עליהן
צדקה נותנין וכשהן באין מביאין אותה עמהן ויחיד שהלך לעיר אחרת ופסקו עליו צדקה נתת
לעניי אותה העיר ר"ה גזר תעניתא על לגביה רב חנה בר חנילאי וכל בני מתיה רמו עליהו צדקה ויהבו
כי בעו למיתי אמרו ליה נותבה לן מר וניזול ונפרנס בה עניי מאתין אמר להו תנינא בד"א בשאין שם
חבר

לעיר אחרת ופסקו עליו צדקה, נתן לעניי אותה העיר. רב חנה גזר תעניתא, עול לגביה רב חנה בר חנילאי וכל בני מתיה, רמו עליהו צדקה ויהבו. דכדי למיהדר, אמרו ליה ליהב לן מר וכו' עד כמה דברים אמורים שאין שם

עין משפט נר מצוה

ב א מ"י פ"י מהל' ס"מ
הל' ה' טו"ש י"ד מ' י'
רפ"ט ע"י:
ב א ב ג ד ה' ט"ז
טו"ש י"ד י"ד סמן
ער ע"י א טו"ש י"ד א'
סמן א ספ"י:
ב ב ה' מ"י פ"א מל'
תפלה הל' טו י'
טור ש"ע א"ח סמן קנ'
ספ"י:
ב ג ד ה' ט"ז פ"י מהל'
ממנו ע"י מל' י'
טו"ש י"ד סמן רט ע"י:
י':

רבינו חננאל (המשך)

איפשר, כמה דלא איפשר
למיכריה ולא ליהב דפא
אחבריה. אלא כסם
שוכרין דפא אחבריה, כך
מניחין תורה על גבי תורה.
ת"ש מיהא אין מוכרין ספר
תורה אפי' ישן ליקח בו
חדש, ורדיון התם משום
פשיעה שמת ימכר הישן
ולא ידומן לו ליקח ספר
כי קא מיבעיא לן דמנח
ספר תורה ליתמי, מהו
לימכור ישן ולקנות מיד זה
חדש, ת"ש אין מוכרין ספר
תורה אלא ללמוד תורה
ולישא אשה. ש"מ תורה
בתורה שרי ליתמי, שני
תלמוד תורה דאמר מר
גדול תלמוד שהלמוד
מביא לידו מעשה, ולא
איפשר בהריא, אין
מוכרין ספר תורה
לכתחילה. ת"ר לא ימכור
אדם ספר תורה אפי' שאין
צריך לו, יתר על כן אמר
רבן שמעון בן גמליאל
אפילו אין לו מה יאכל
ומכר ספר תורה או בתו,
אינו רואה סימן ברכה
לעולם. פ"א קאמרת בית
הכנסת לא יקחו רחוב וכן
במותריהן. אמר רבה לא
שני שאם מכור רחוב יקחו
בדמים בית הכנסת וכן
במותריהן, כלומר, אם
מכור רחוב וקנו כנסת
ונשאר מן הדמים לא יקחו
אלא כנסת וכן לו השני
משתתנין. לא שני אלא
אם מכור והותירו, אבל אם
גבו מעות ליקנות בית
הכנסת וקנו בית הכנסת
והותירו מן המעות, מותר
להן ליקנות מה שירצו.
(קתני מיהא אם מכור רחוב
לא יקחו אלא בית הכנסת
וכו'). והמתנין עליה
מיהא, כמה דברים אמורים
שלא התנו, ואוקימנא הכי,
כמה דברים אמורים שלא
התנו בשעה שבעה שאל
אם התנו מעיקרא, כלומר
בשעה שבעה, שבעה
טובי העיר במעמד אנשי
העיר, אפי' לדוכסוסאי,
שהוא פרשא דמתא, שרי.
אמר ר' יוחנן בני העיר
שהלכו לעיר אחרת ופסקו
עליהן צדקה, נותנין,
וכשבאין מביאין אותה
עמהן ומפרנסין בה עניי
עירם. אבל יחיד שהלך